

Som medlem får du:

- medlemstidningen "Vallonättlingen" med fyra nummer per år
- aktuella medlemshandlingar, bl a förteckning över samtliga medlemmar med angivande av vallonnamn
- kallelse till alla Sällskapets aktiviteter, studiebesök, utflykter och föreningsammanskomster av olika slag

Medlemskapet innebär även att:

- du tillhör en riksomfattande förening
- du kommer i kontakt med andra vallonättlingar
- du kan få anvisningar om hur du själv kan forska i din vallonsläkt
- du kan få kontakt med experter inom vallonforskningens område
- du kan få kontakt med ev. släktförening inom din vallonsläkt
- du kan besöka vår lokal i Solna och ta del av vårt arkiv och bibliotek med de handböcker och släktutredningar som finns där

Sällskapet Vallonättlingar är medlem i Sveriges Släktforskarförbund sedan 2005. Det ger dig tillgång till forskningsarkiv och forskningsaktiviteter samt rabatter på många publikationer.

Medlemsavgiften insätts samtidigt med anmälan på Sällskapets postgiro nr 15 73 47- 6.

Uppgifter om aktuella medlemsavgifter finns på vår hemsida www.vallon.se

Välkommen som medlem!

**SÄLLSKAPET
VALLONÄTTLINGAR**

Anderstorpsvägen 16, 171 54 Solna info@vallon.se

www.vallon.se

**SÄLLSKAPET
VALLONÄTTLINGAR**

Sällskapet Vallonättlingar bildades 1938. Dess syfte är att sprida kännedom om vallonernas insatser i vårt lands ekonomiska och kulturella liv och att stödja forskningen på detta område. Sällskapet ska även samla ättlingar till de ursprungligen invandrade vallonerna till olika former av samvaro, medverka till bevarandet av resterna av vallonsk kultur och skapa levande kontakter med folk, myndigheter och institutioner i Vallonien.

Medlem kan var och en bli som har vallonskt påbrå, men även den som vill ekonomiskt, eller på annat sätt stödja sällskapets verksamhet är välkommen. Sällskapet har medlemmar i alla delar av vårt land och styrelsen har sitt säte i Solna. Antalet medlemmar är ca 1100.

Sällskapet arrangerar olika aktiviteter för medlemmarna. I den årliga planeringen ingår studiebesök och utflykter, huvudsakligen inom landet och föredrag i ämnen inom Sällskapets intresseområde. Vid ett flertal tillfällen under årens lopp har resor till Belgien, främst den vallonska delen, genomförts.

Vallonsmeder från Lövsta bruk 1892. Bild i privat ägo.

Lite vallonhistoria

Redan i slutet av 1500-talet kom de första bruksarbetarna från Vallonien, ett område i nuvarande södra Belgien och norra Frankrike. Den äldsta notis vi har om arbetare med franskklingande namn inom järnindustrin gäller en lodgiutare, Nicolas Greneur (Nicolas Ballier), som var verksam i Finspång omkring 1580. Ett antal personer från Vallonien fanns verksamma vid dragsmedjan i Kroppa (Värmland) under 1590-talet. Bl. a. nämns Johan (Jean) Gago (öknamn för Henrot/Herou) som tråddragare 1592. En värvning genomfördes av Pacquet Gilson (Påke Gilliusson Chenon), som år 1600 medförde 11 vallonska arbetare till Värmlands bergslag. Något senare noteras att Wellam de Besche, som kom till Sverige 1595, på ett annat regelrätt värvningsuppdrag 1607-1608 hämtade hit arbetare till mässingsbruket i Nyköping. En del av dessa var sannolikt nederländare även om de omtalas som "fransoske embetsmän".

Den huvudsakliga vallonska invandringen skedde först under perioden 1615-1650. Då värvades ett tusental yrkesverksamma valloner för arbete vid Louis De Geers och Wellam de Besches svenska bruk. Av dem som kom först var merparten franska skogsarbetare (skogshuggare, milkolare och oxkörare). Efter 1625 kom vallonsk smeds- och masugnspersonal och hantverkare av olika slag liksom arbetsledare. Ungefär en femtedel av arbetarna återvände till sina hemorter efter kontraktstidens utgång. De som valde att stanna i Sverige uppgick tillsammans med sina familjemedlemmar till omkring 2 500 personer. Från dem härstammar de vallonättlingar som idag finns i vårt land.

Det var järnbruken och deras produktion som utgjorde grunden för vallonernas verksamhet i Sverige. Främst var det fråga om vallonsmidets slutprodukt, det kvalitativt värdefulla stångjärnet, som gav landet exportinkomster. Under 1700- och 1800-talen gjorde många valloner karriär även inom en rad andra samhällsliga områden. När den klassiska vallonska bruksverksamheten gick mot sitt slut i början av 1900-talet, började också de traditioner och den sammanhållning som vallonerna lyckats behålla att försvagas. Ett behov att motverka detta kom att utgöra grunden och incitamentet till bildandet av Sällskapet Vallonättlingar.

Sällskapets verksamhet

**SÄLLSKAPET
VALLONÄTTLINGAR**

Sällskapet publicerar fortlöpande sina forskningsresultat rörande släktutredningar och övrig vallonsk kulturhistoria i medlemstidningen "Vallonättlingen", som utkommer med fyra nummer per år.

Sällskapet Vallonättlingar kan nu blicka tillbaka på åttio år av framgångsrik verksamhet. Inriktningen har hela tiden varit att fästa uppmärksamhet på den betydelse som de ursprungligen invandrade vallonerna och senare deras ättlingar har haft på den industriella, ekonomiska och kulturella utvecklingen i Sverige.

Valloninvandringen och vallonernas verksamhet har levandegjorts i olika media. I bild har äldre vallonbruksmiljöer skildrats av t ex Pehr Hilleström, Elias och Johan Fredrik Martin och Gustav Pabst. Av medlemmar i Sällskapet sammanställdes en bred antologi, *Vallonska rötter*, som utgavs 2016. Boken förärdades pris som näst bästa historiska bok för det året av tidningen Svensk Historia. Kjell Lindbloms *Nordisk Vallonge-nealogi 1580-1750* utkom i två band 2012-2013. Han har även gjort ett flertal utredningar om enskilda släkter. Tidigare utkom Erik Appelgrens *Vallonernas namn* (1963) och Karl Kilbom *Vallonerna* (1958). Några akademiska avhandlingar finns också: Georg Haggrén *Hammarsmeder, masugnfolk och kolare* (2001), Tore Hållander *Vägen in i sockenkyrkan* (2000) och Bernt Douhan *Arbete, kapital och migration* (1985). Av Douhan återfinns även en stor mängd artiklar och uppsatser.

Sällskapet har också gett ut sammanställda släktutredningar för alla kända vallonsläkter i form av DVD (senast Vallonskiva 4) och dessutom låtit översätta de handskrivna anställningskontrakt från franska och nederländska som finns i original i Riksarkivet (senast Vallonkontrakt 2).

TV-filmen *Vallonerna - i järnets tid* skapades av regissören Curt Strömblad och med stöd av Sällskapet överfördes den till DVD 2008. Bland bildkonstnärer i modern tid, kan nämnas Sixten Haage, som i en svit litografiska blad visat de vallonska arbetarnas villkor i Vallonien, hur de värvades hit och deras arbete och liv i Sverige.